Palestina eta gizarte mugimendua: elkartasuna sendotu eta... gainditu!

NAHLA CHAHAL

Mundializazio neoliberalaren aurkako erresistentziak bere adierazpideak eta antolakuntza moldeak asmatzen ari da gaur egun. Eta hori guztia oso berria da. Arabiar munduan gutxi ezagutzen da erresistentzia hori, baita bere adierazpide eta formak ere. Ez dago ezezagupen horrentzako zio bakar edo sinplerik; aitzitik, hainbat elementuren konbinaketak arrazoitzen du hura. Ezezagupen horrek, batez ere, zera erakusten digu: ekonomia ez ezik gizarte egiturak, kultura, bizitza politiko eta intelektuala eta horiekin guztiekin lotutako fenomenoak oro munduaren zati honetan jasaten ari diren birrintze maila. Egun, arabiar munduan, batetik hustasun anitz eta zabala dago, eta bestetik Ameriketako Estatu Batuen jomuga bereziki izatearen sentimendu indartsua. Uste orokorraren arabera, AEBak arabiar mundua menperatzen saiatzen ari dira. Gainera, asmo horrek hegemonia politiko eta ekonomikoaren xedea gainditzen du, eta asmo existentziala bilakatzen da. AEBek maila guztietan hartutako erabakiek —eta horietatik eratorritako ekintzek— sentimendu hura berritu eta sustraitzea baino ez dute lortzen behin eta berriro.

Nahla Chahal libanoar soziologoa da, palestinarren aldeko CCIPPP taldearen sortzaileetako bat.

Egoera horren aurrean, arabiar munduan agertzen diren autodefentsa eta erantzun erreakzioak ez dira beti konstruktiboak. Han behean nahas-mahas azaltzen diren jarduera politikoen artean nagusi dira etsipena, mendeku egarria, baina baita intsumisioa nabarmentzeko borondatea ere. Iraken aurkako gerrak eta herrialde horren okupazioak paisaia hori guztiz baieztatu baino ez dute egin. Irakek leku berezia betetzen du arabiarren kontzientzia kolektiboaren baitan, historiaren eraginez, baina baita bere botere ekonomikoagatik eta gaitasun sozial eta kulturalagatik ere.

Bestaldetik, Iraken aurkako gerrak —eta kolonialismo kutsua hartu duen okupazioak— palestinar herriari egindako injustizia nabaria berpizten du. Antzeko arazoak topatzen dira modu berean arabiar munduko beste zatietan, baita estatutu orokorra, kultura eta tradizioak dituzten subjektuengan ere. Osotasun horrek arabiar munduak benetako paradoxa bizi duela erakusten du: batetik, neoliberalismo globalizatuaren erasoaren bihotzean dago, eta, bestetik, kanporatua sentitzen da, erruduntzat eta diferentetzat hartua. Gainera, Irailaren 11k gurpil zoro hori larriagotu du.

Horra zerk esplikatzen duen, partzialki bederen, Munduko Gizarte Foroaren baitan adibidez palestinar auziak bete beharko lukeen funtsezko lekuaren eta benetan betetzen duen bazterreko lekuaren arteko desfasea. Gauza bera irakiar auziarentzat, gerraren arazoaren esparruan orokortuta jorratzen baita. Zerikusirik ez MGFk Vietnamgo gerraren garaian existitu izan balu hartuko zukeen jarrerarekin!

Eta, beraz, kausaren justiziatik haratago, palestinar auzia mundu osoari dagokion eta globalizazio neoliberalaren aurkako erresistentziaren mugimenduari interpelatzen dion arazo bat baino ez da. Palestinar herriak kolonialismo mota jakin bati egiten dio aurre, non diskriminazio askotarikoak, lurren eta bestelako baliabideen konfiskazioak, indarkeria errepresiboak nahasten diren. Horrek guztiak herri horren existentziaren eta eskubideen erabateko ukazioa dakar. Israelek Nazio Batuek Palestinari

buruz hartutako ebazpen guztiak urratu eta nazioarteko hitzarmen guztiak iraintzen ditu. Israeldar buruzagiek behin eta berriro baieztatzen duten legez, Mendebaldea deitzen duten horren —ez baita kapitalismoa bere moldeirik bortitzenean baino— abangoardia-postua errepresentatzen dute. Gainera, Israel biziki inplikatuta dago multinazionalekin, batik bat goi teknologia eta armamentu ekoizleekin. Zentzu batean, AEBek munduan zehar beren eraso hegemonikoa justifikatzeko gaur egun plazaratzen duten ideia horren aitzindaria da Israel: jakina, gerra prebentiboaz ari gara. Dena dela, gerraren kontzeptua planeta kudeatzeko lanabes gisa planteatzen da. Ikuspegi horren korolarioa hauxe dugu: gizarte bakoitzaren baitan aplikatzen diren segurtasunezko ikusmoldeak eta tresna polizial eta errepresiboak jotzen dira neoliberalismo globalizatuaren aurrerakadak eragindako hondamendien inguruko arazoei aurre egiteko modutzat.

Iraken aurkako gerra printzipio horien izenean sustatu da. Zuzenean eta anbiguotasunik gabe iragarri da. AEBek adibide kutsua eman diote gerra horri, eta Iraken ezarritako sistema gainerako Ekialde Hurbil osoarentzako eredu bihur dadin nahi dute. Asmo horiek edozein izanda ere, egia da gerra hori, eta Iraken okupazioa, etapa garrantzitsua direla pentsamendu eta estrategia neoliberalaren bilakaeraren baitan. Egitasmo zehatzago baten pean, gertakari horrek Asia eta Europako ekonomien osotasunaren gaineko —eta munduko petrolio baliabideen gaineko— amerikar bahimendua indartzeari lagunduko dio.

Zio horiengatik, Palestina eta Irakeko auziek Munduko —eta kontinenteetako— Gizarte Foroek orain arte eskainitakoa baino arreta handiagoa merezi dute. Ez da, besterik gabe, elkartasun kontua. Auzi horiek gure mobilizazioen bihotza ukitzen dute eta horien funtsezko zati dira.

Arrazoi horrexegatik, auzi horiek ezin dira konpondu munduko herritarren nazioarteko esku-hartzearen indarra alde batera utzita. Palestinan, aurrez aurre dauden horiek ez dira kopuruz gutxi gorabehera berdinak diren bi herri. Israelek adiskidetzeko borondate handiagoa erakutsiko luke baldin eta AEBen neurrigabeko babesa izango ez balu.

Mugarik gabeko babes ekonomiko, logistiko eta militarra, eta Israel nazioarteko ohiko harremanetatik kanpora uzten duen babes politikoa. Palestinar herriak ezin du inola ere era horretan eraikitako indar-oreka bat bere kasa desegin. Nazioarteko dimentsioa berezkoa zaio egoerari. Horrexegatik da ezinbestekoa auzi honetan, beste edozein borroka kasutan baino areago, mugimendu inkonformista eta iraultzaileen elkartasuna.

Baina helburua ez da elkartasuna azpimarratzea, borrokan bertan txertatu beharko litzateke hori bera, borroka horrek hartzen duen dimentsio berri bat bilakatu.

Ideia horrek bultzatu gaitu Palestinar Herriaren Babesaren aldeko Nazioarteko Kanpaina Zibila sustatzera (*Campagne Civile Internationale pour la Protection du Peuple Palestinien*, CCIPPP). Mugimendu horrek Palestinara «misio zibilak» igortzen ditu, hau da, milaka herritar gaur den egunean. Antolatzen dituzten behaketez eta testigantzez gain, elkartasun ekitaldietan edo lekuan lekuko babes jardueretan parte hartzeaz gain, herritar horiek, beren ekimenaren poderioz, hauxe uzten dute agerian: itzelezko espoliazio eta errepresio makina baten aurka palestinar herriak daraman borroka ikusirik, premiazkoa da nazioarteak borroka horretan herri horren ondo-ondoan esku-hartzea. Nazioarteko komunitateak parte hartu beharko luke egoera horretan, lehenik —hasteko— palestinar herria babesteko, eta ondoren haren eskubideak atzera ematea aldarrikatzeko. Baina instantzia ofizialek, konplize ez direnean, etsi egiten dute eta ez dira gauza ezta beren ebazpenak aplikatzea exijitzeko ere. Hori dela eta, bestelako mundu posible baten alde borrokatzen duten guztiek hortxe egon behar dute, ez soilik kausa hori babesten, baita, babesa gainditzeko, bertan parte hartzeko bitartekoak aurkitzen ere. Baldintza horietan soilik topatu ahal izango du palestinar auziak bidezko amaiera. Eta gauza bera irakiar auziari buruz. Baldintza horietan soilik lortu ahal izango dute arabiar herriek AEBek sartu nahi dituzten geldialditik ateratzea, horrela soilik batu ahal izango dituzte beren indar eta eskumenak munduko gainerako herri guztienekin.